

מרווחים, דירוגים ומה שביניהם - סיכום שנת 2019

דוח מיוחד ו דצמבר 2019

מידרוג מפרסמת מעת לעת דוחות מיוחדים הנוגעים לענפים או מנפיקים מסוימים. הדוחות המיוחדים אינם מהווים דו"חות דירוג ו/או מתודולוגיות דירוג מבחינת תכנם או כוונתם ואין בהם כדי לשנות את שיטות ההערכה המתוארות במסגרת הדוחות המתודולוגיים. ככלל, דוחות מיוחדים נועדו על מנת: (1) לפרסם את הערכות מידרוג ביחס לנושאים או להתפתחויות הנוגעות למנפיקים מסוימים, (2) לתאר מגמות מאקרו כלכליות או מגמות בענף ולציין את כיוון השפעתם על הדירוגים (למשל: שינוי בביקושים בענף מסוים, התפתחויות בחקיקה או התפתחויות רגולטוריות), (3) להסביר תהליכי דירוג מסוימים על מנת לעזור למשקיעים להבין כיצד נקבע הדירוג, לרבות כיצד נלקחות בחשבון בדירוג מגמות מסוימות.

אנשי קשר:

סופי טוביאקוב

אנליסטית

sophiet@midroog.co.il

אילאיל שטנר

אנליסטית בכירה

ilil@midroog.co.il

אבי בן-נון, סמנכ"ל

ראש תחום מוסדות פיננסים

avib@midroog.co.il

שנת 2019 - שיפור מתמשך במרווחי הסיכון בשוק החוב

בחינת המרווחים החציוניים בשוק האג"ח הקונצרני (המדורג) בישראל מראה כי שנת 2019 התאפיינה במגמת צמצום מרווחים מתמשכת (למעט חודש אוגוסט) לאורך כל סולם הדירוג הן במגזר הצמוד והן במגזר השקלי. צמצום המרווחים במהלך שנת 2019 נע בטווחים שבין 10 ל-170 נקודות בסיס במגזר השקלי ו-15 ל-145 נקודות בסיס במגזר הצמוד, כאשר עוצמת הצמצום הייתה משמעותית יותר בדירוגים נמוכים יותר. בבחינה של שנת 2019, לעומת 2018 ישנה מגמה מעורבת לאורך סולם הדירוג ובין שבין המגזרים, שהושפעה גם מפתחת מרווחים משמעותית בדצמבר 2018 (תרשים 13).

צמצום המרווחים לאורך שנת 2019 תמך בירידת התשואות החציוניות בשני מגזרי הפעילות ולאורך רוב סולם הדירוג. כך, ירדו התשואות לאורך שנת 2019 במגזר השקלי בטווח שבין 80 ל-220 נקודות בסיס ובמגזר הצמוד בטווח שבין 45 ל-180 נקודות בסיס באותה התקופה. מעבר לצמצום המרווחים במהלך השנה חלה ירידה, בעקומי הבסיס הצמוד והשקלי (חסרי סיכון) לכל אורכם אשר תרמו לירידת התשואות, כאשר שני העקומים התאפיינו בהשתטחות העקום בטווח שבין 90 ל-100 נקודות בסיס (תרשים 15). עקום התשואות חסר הסיכון בארה"ב (בממוצע שנתי) התאפיין בשנת 2019 בירידה חלקה משמעותית בטווחים שמעל שנה תוך השתטחות נוספת בעקום. הירידה בעקום נתמכה גם בשלוש הורדות ריבית של ה-FED במהלך שנת 2019, אשר עמדה על טווח שבין 1.5%-1.75% בסוף השנה לעומת טווח שבין 2.25% ל-2.5% בדצמבר 2018 (תרשים 16).

הציפיות לאינפלציה משוק ההון לטווח של 12 חודשים היו מעט נמוכות יותר בשנת 2019 ביחס לשנה הקודמת ונתרו בתחתית טווח היעד של בנק ישראל וברמה של 0.9% (לעומת 1% בסוף שנת 2018). טווח הזמן הבינוני-ארוך, התאפיין גם כן במגמת ירידה לאורך השנה, כאשר הציפיות מעוגנות במרכז טווח היעד של בנק ישראל (תרשים 12).

מרווחי החובות הנחותים (אג"ח Coco's) של הבנקים (אגוד, לאומי, הבינלאומי, דיסקונט, ירושלים, מזרחי טפחות)¹ אופיינו בצמצום מרווחים לאורך שנת 2019, כאשר המרווחים של ני"ע אלו שיקפו פרמיית סיכון שנעה בטווח 1.1%-1.9% (ממוצע חודש דצמבר 2019) לעומת טווח ממוצע של 1.4%-3.3% בדצמבר 2018. הפער בינם לבין המרווח החציוני (בממוצע חודשי) של הדירוג שבו דורגו שיקף לאורך השנה סיכון גבוה יותר ביחס לדירוג החציוני שבו דורגו (למעט בבנק דיסקונט אשר הציג מגמה מעורבת) (תרשים 19). בחלוקה לפי ענפי פעילות במגזר הצמוד בשנת 2018, נשמר מדרג הסיכון בין הענפים המרכזיים בדומה לשנה הקודמת, כאשר תשואות גבוהות יותר נצפו בענפי פעילות בעלי סיכון גבוה יותר - חברות אחזקה ונדל"ן, לעומת ענפי פעילות, המאופיינים בסיכון נמוך יותר - בנקים וחברות ביטוח, כפי שמתבטא גם במדרג המרווחים לאורך זמן (תרשים 18). בשנת 2019 חלה מגמה מעורבת בתשואה החיצונית בענפים אלו כאשר בחודש דצמבר 2019 ביחס לחודש המקביל אשתקד, חלה ירידת תשואות בענפי הנדל"ן והבינוני, בנקים וביטוח (בטווח של עד כ-142 נקודות בסיס), לעומת עלייה בענפי השקעות ואחזקות ותקשורת ומדיה, המאופיינים במספר מועט של תצפיות. אותה מגמה אפיינה גם את המרווחים בענפים אלה (תרשים 17).

מדרג הסיכון בין הענפים משתקף גם בתנודתיות התשואות (פער הריביות), כאשר התנודות המשמעותיות ביותר שנחזו בתשואות ב-12 החודשים האחרונים, נמצאו ברובן, בדומה לחודשים האחרונים, חברות מענפי הנדל"ן ובהן חברות אמריקאיות, כאשר ברוב התצפיות התשואה ירדה משמעותית בהשוואה לשנה הקודמת (תרשימים 20 ו-21).

בבחינת ההתפלגות הגיאוגרפית של המרווחים הממוצעים לפי קבוצות דירוג בחודש דצמבר 2019 למול התקופה המקבילה אשתקד, נראה כי לאורך שנת 2019 ברמות הדירוג הגבוהות פער המרווחים בין החברות המקומיות (אג"ח קונצרני שקלי בלבד) לחברות בארה"ב ואירופה נותר מתון יחסית (כאשר הדירוג שלהן גלובאלי ביחס לדירוג המקומי) וככל שרמת הדירוג יורדת נפתח פער משמעותי במרווחים (תרשים 22).

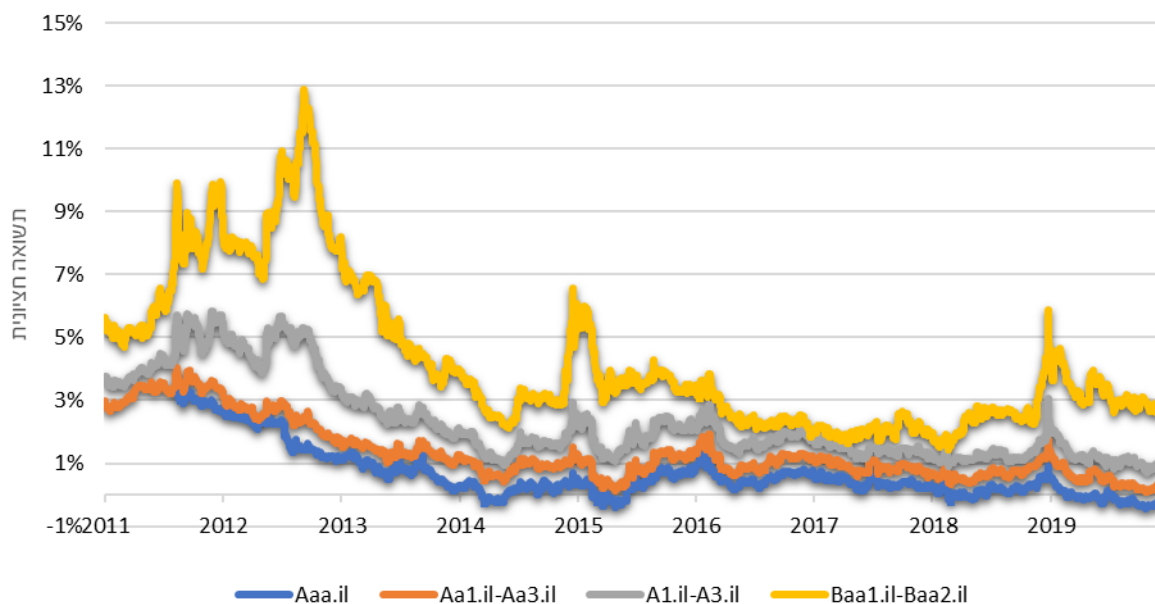
פרמיית ה-CDS, בחתך גלובאלי, ירדה במהלך 2019 לאורך כל סולם הדירוג בטווח של עד 44 נקודות בסיס (תרשים 23).

הערה: יש לשים לב שבחלק מהמדגמים ומתתי המדגמים יש מיעוט תצפיות בחלק מרמות הדירוג שעלולות להטות את התוצאות.

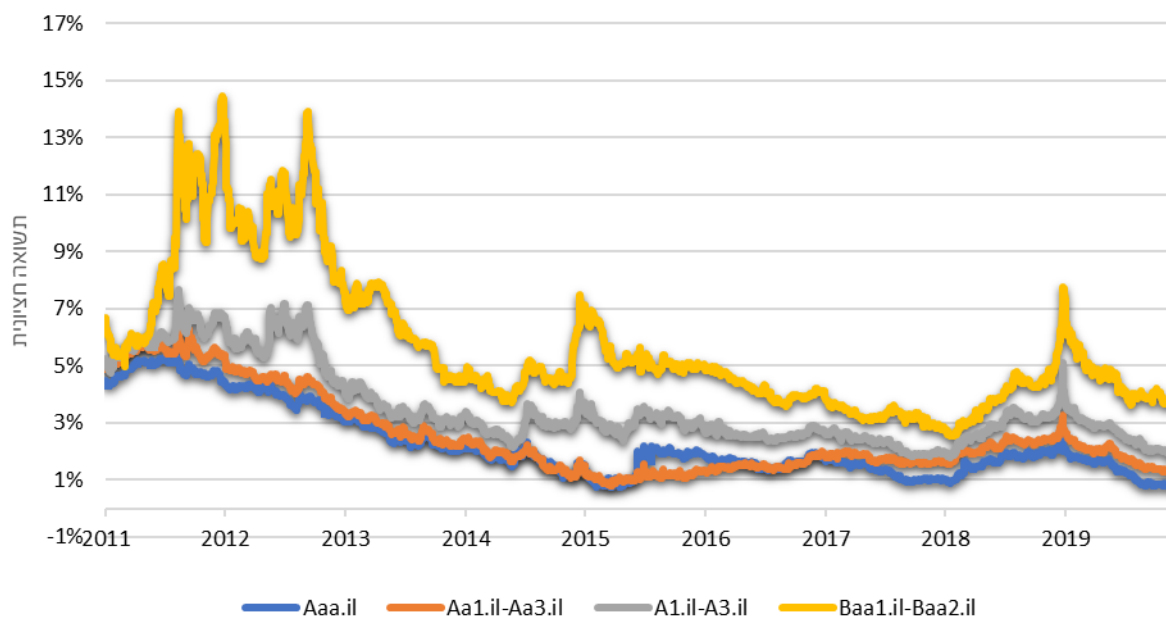
¹ היסטורית ציטוטים של לפחות 12 חודשים עבור אג"ח נבחרות

התפתחות נתוני שוק מרכזיים²

תרשים 1: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי קבוצת דירוג משנת 2011

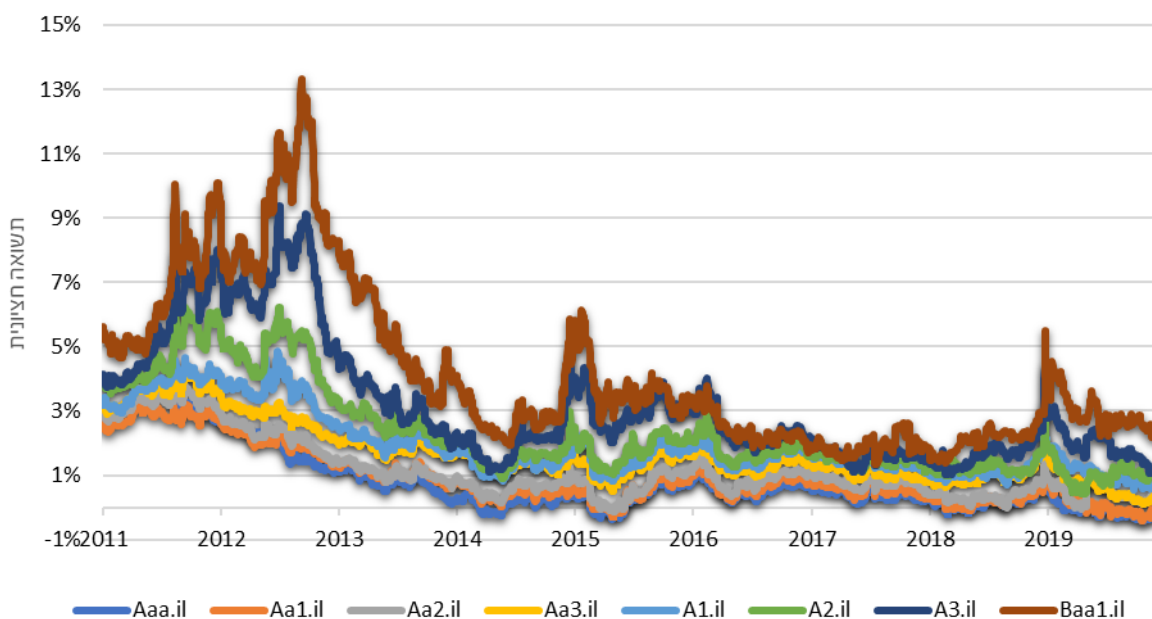

תרשים 2: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות שקליות לפי קבוצת דירוג משנת 2011

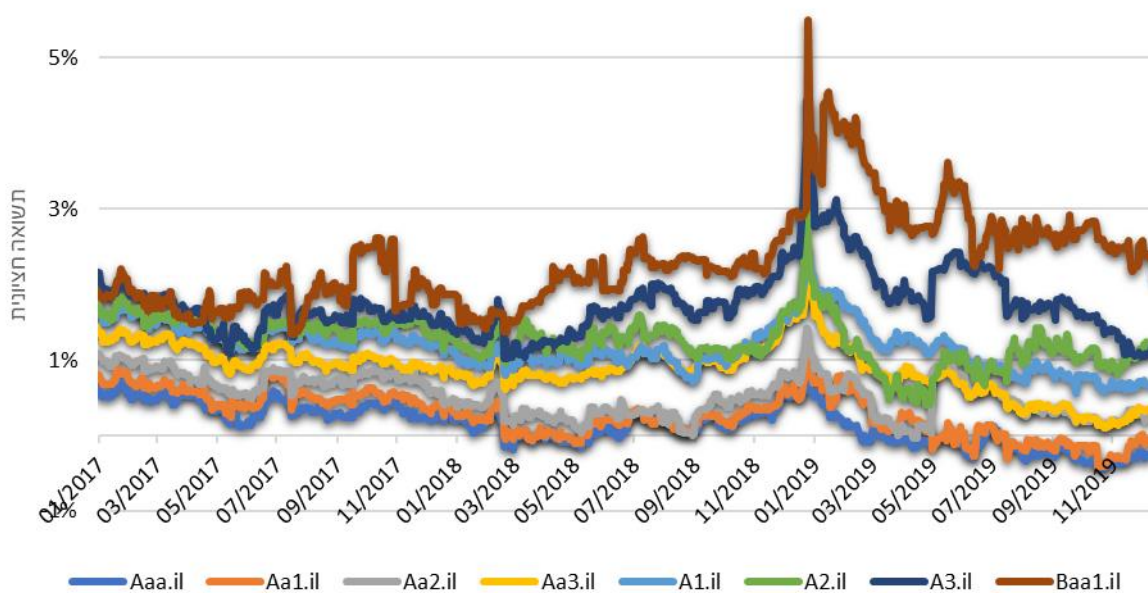

² המדגם כולל את כלל האג"חים המדורגים בשוק (עד דרוג Baa2.il כולל) בבסיסי ההצמדה השונים (כ- 192 תצפיות במגזר הצמוד וכ- 264 תצפיות במגזר השקלי), כאשר דירוגי S&P מעלות מומרים לדירוגי מידרוג. רמות דירוג בהן נותרו תצפיות בודדות בלבד ואג"חים בעלי מח"מ הנמוך מ-1 נוכו מהמדגם.

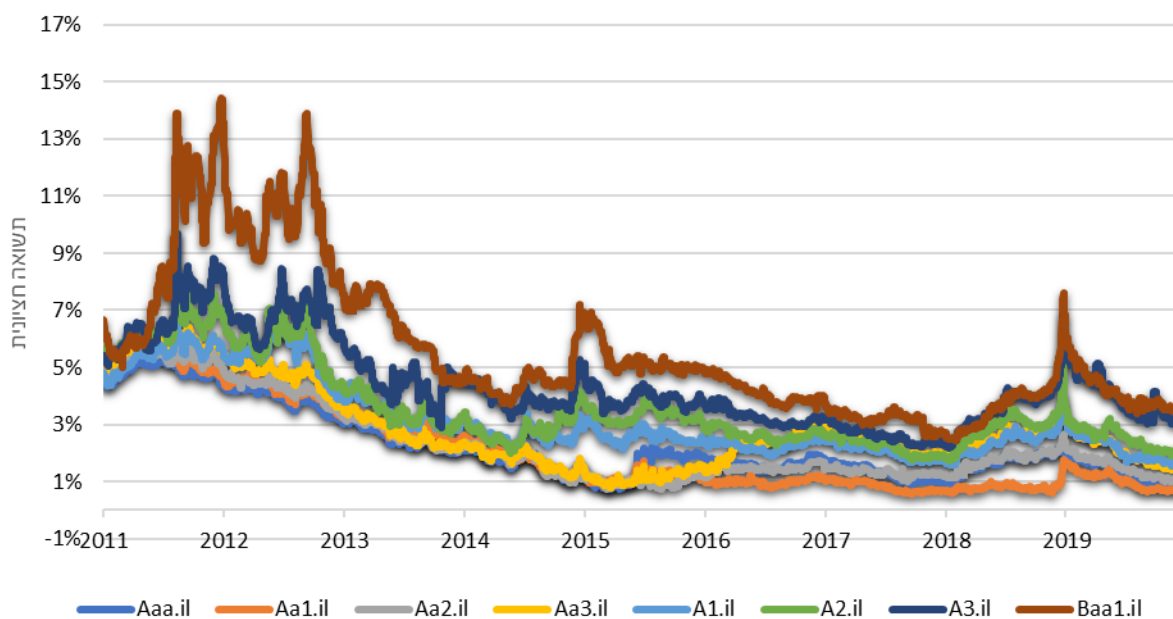
תרשים 3: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי דירוג, משנת 2011

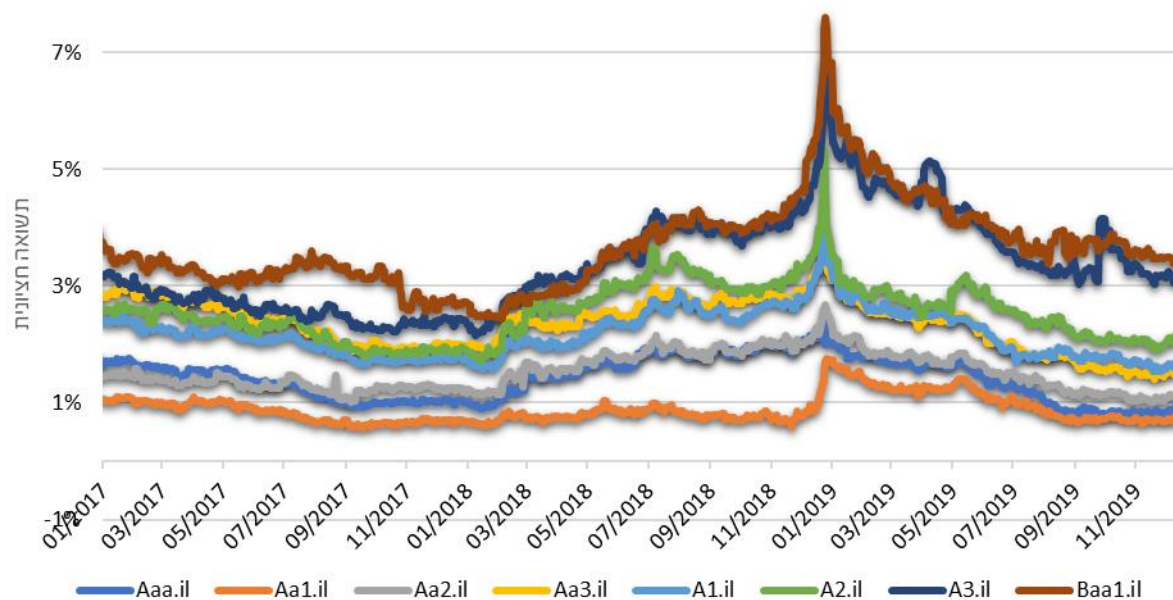
תרשים 4: התמקדות בהתפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי דירוג מתחילת שנת 2017

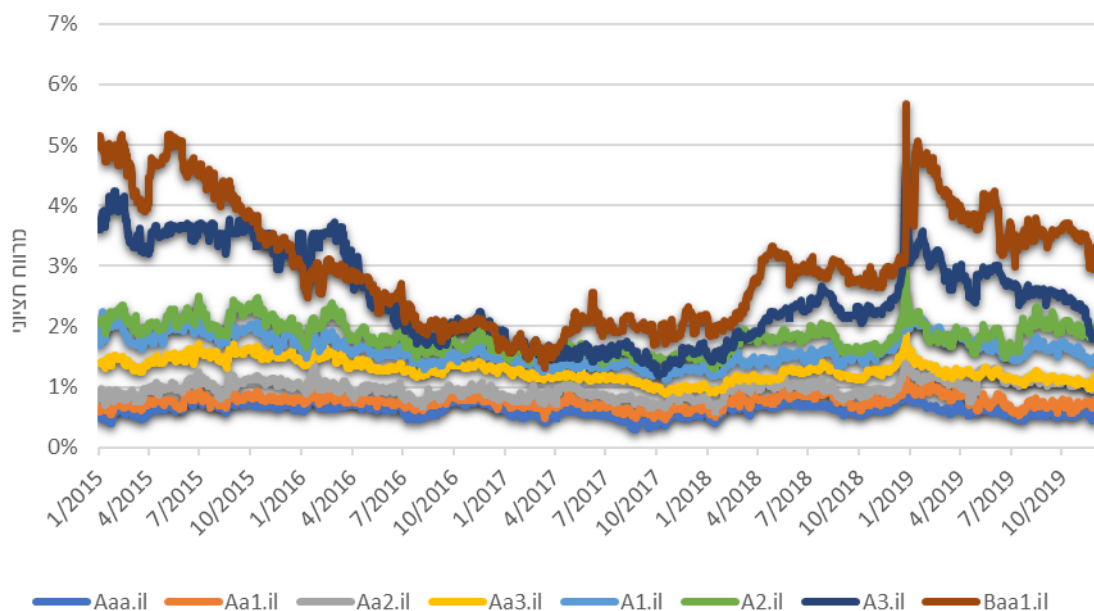
תרשים 5: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות שקליות לפי דירוג, משנת 2011

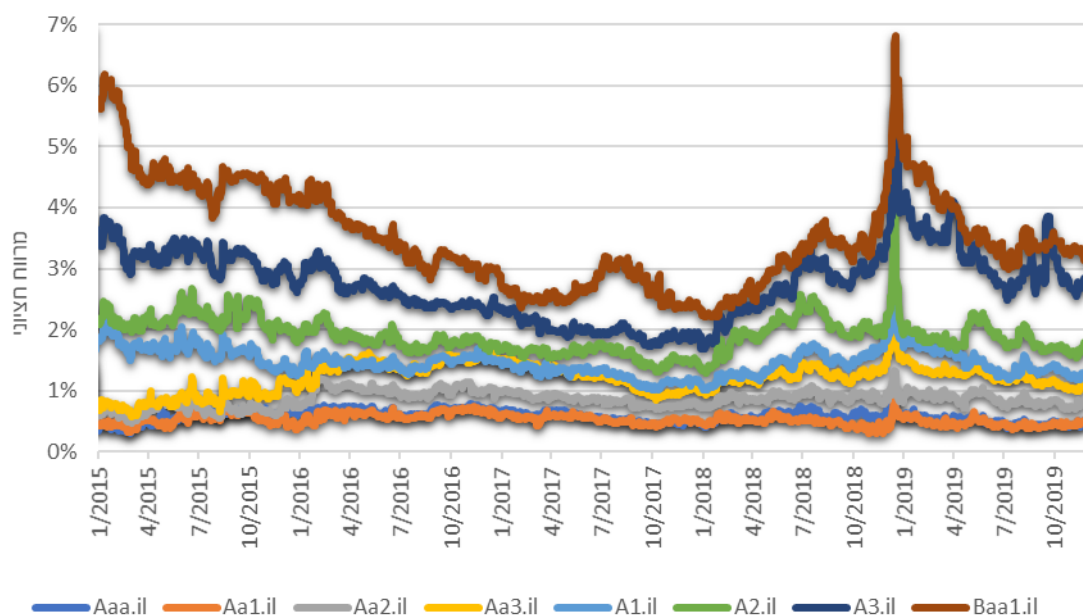
תרשים 6: התפלגות התשואות החציניות של אג"ח קונצרניות שקליות לפי דירוג מתחילת שנת 2017

תרשים 7: התפלגות המרווחים החציוניים של אג"ח קונצרניות צמודות מדד לפי דירוג משנת 2015

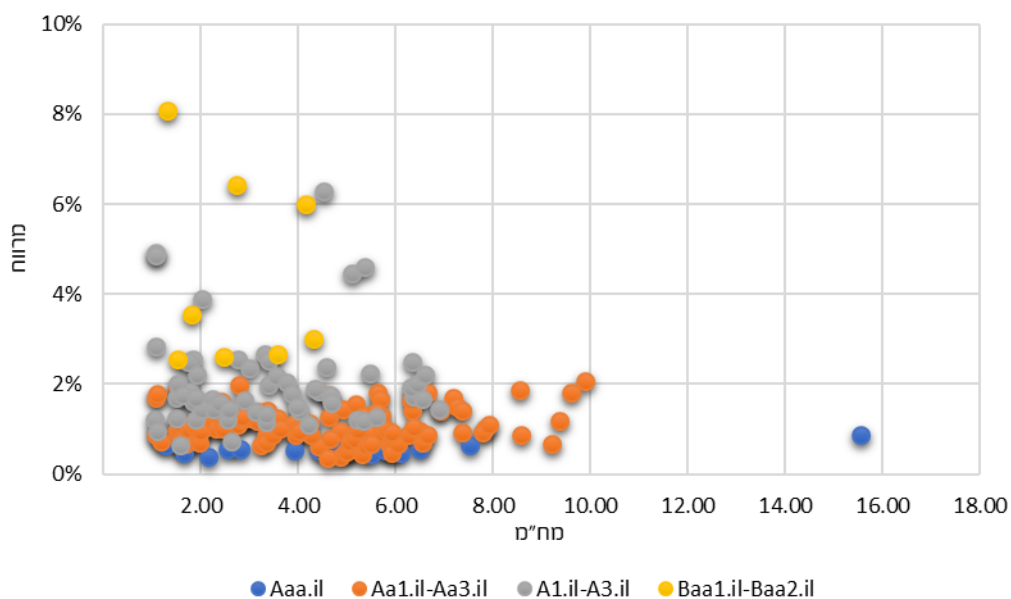

תרשים 8: התפלגות המרווחים החציוניים של אג"ח קונצרניות שקליות לפי דירוג משנת 2015

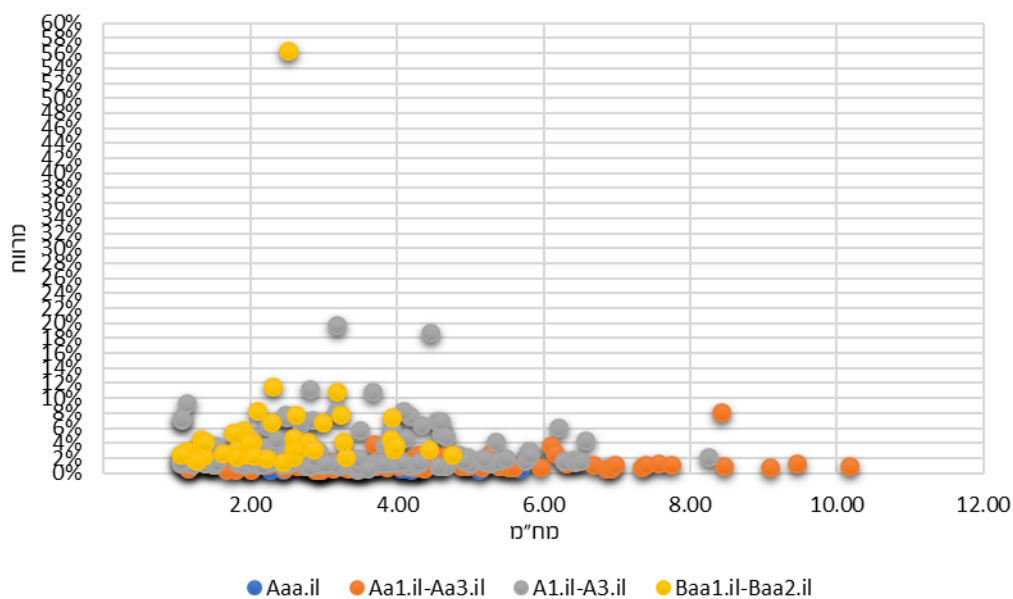

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 9: התפלגות המרווח - אג"ח קונצרניות צמוד מדד, לפי מח"מ וקבוצות דירוג, ליום 15.12.2019

תרשים 10: התפלגות המרווח - אג"ח קונצרניות שקליות, לפי מח"מ וקבוצות דירוג, ליום 15.12.2019

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 11: מספר אג"חים, תשואה חציונית ומח"מ משוקלל

אג"ח צמוד מדד			אג"ח שקלי			
מח"מ משוקלל	תשואה חציונית, ממוצע דצמבר 2019	מספר אג"חים	מח"מ משוקלל ⁴	תשואה חציונית, ממוצע דצמבר ³ 2019	מספר אג"חים	
4.4	-0.3%	18	4.0	0.9%	8	Aaa.il
4.8	-0.1%	13	3.4	0.7%	5	Aa1.il
4.8	0.3%	34	3.5	1.1%	24	Aa2.il
4.6	0.3%	59	4.8	1.5%	49	Aa3.il
3.6	0.7%	25	3.3	1.6%	57	A1.il
3.4	1.2%	23	3.6	2.1%	43	A2.il
3.7	1.1%	12	3.2	3.2%	36	A3.il
3.2	2.4%	6	2.4	3.5%	27	Baa1.il

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 12: ציפיות האינפלציה (%) הנגזרות משוק ההון

0.9	הציפיות משוק ההון לשנה הראשונה
1.2	הציפיות משוק ההון לשנה השנייה (פורורד)
1.4	הציפיות משוק ההון לשנה השלישית (פורורד)
1.5	הציפיות משוק ההון ל 3-5 שנים (פורורד)

מקור: בנק ישראל

³ נתונים עד ליום ה-15 בדצמבר 2019.

⁴ מח"מ משוקלל מחושב ע"י הכפלת המח"מ של כל סדרה בחלקה בסך העג. של הקבוצה.

תרשים 13: מרווח חציוני, השוואת ממוצע חודש נוכחי מול ממוצע שנה קודמת⁵

אג"ח צמוד מדד			אג"ח שקלי			דרוג
הפרש	מרווח חציוני, ממוצע 2018	מרווח חציוני, ממוצע 2019	הפרש	מרווח חציוני, ממוצע 2018	מרווח חציוני, ממוצע 2019	
-0.07%	0.66%	0.59%	-0.09%	0.59%	0.50%	Aaa.il
-0.02%	0.79%	0.77%	-0.03%	0.50%	0.47%	Aa1.il
0.14%	0.96%	1.10%	-0.04%	0.89%	0.86%	Aa2.il
-0.06%	1.49%	1.70%	-0.01%	1.25%	1.24%	Aa3.il
0.21%	1.49%	1.70%	0.02%	1.45%	1.47%	A1.il
0.14%	1.76%	1.90%	-0.16%	2.01%	1.85%	A2.il
0.50%	2.18%	2.68%	0.49%	2.70%	3.19%	A3.il
1.00%	2.78%	3.78%	0.58%	3.13%	3.71%	Baa1.il

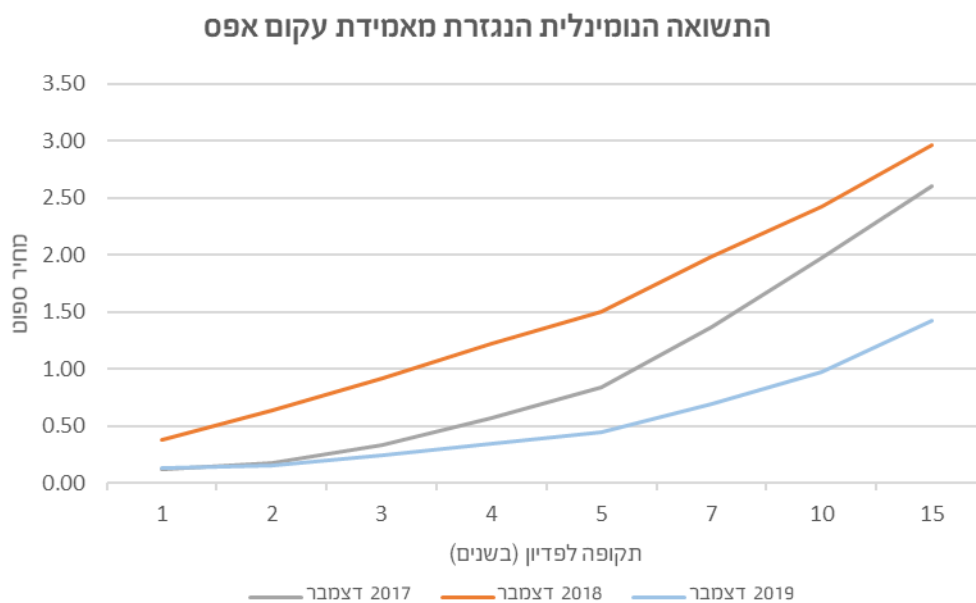
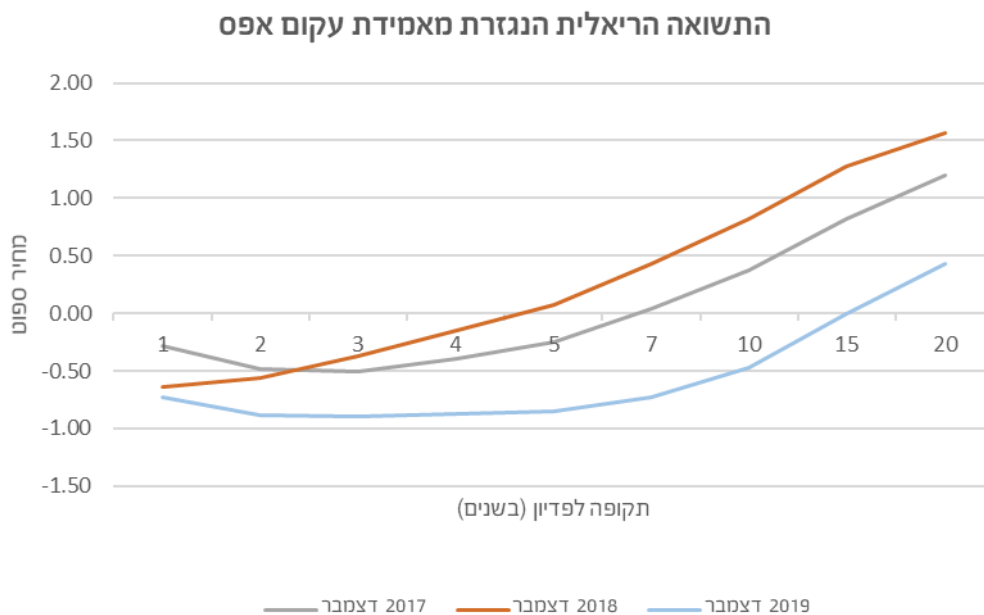
תרשים 14 : מרווח חציוני, השוואת ממוצע חודש נוכחי מול ממוצע חודש ינואר 2019

אג"ח צמוד מדד			אג"ח שקלי			דרוג
הפרש	מרווח חציוני, ממוצע חודש ינואר 2019	מרווח חציוני, ממוצע חודש דצמבר 2019	הפרש	מרווח חציוני, ממוצע חודש ינואר 2019	מרווח חציוני, ממוצע חודש דצמבר 2019	
-0.23%	0.74%	0.52%	-0.09%	0.61%	0.52%	Aaa.il
-0.22%	0.95%	0.73%	-0.07%	0.58%	0.51%	Aa1.il
-0.16%	1.16%	1.00%	-0.11%	0.95%	0.83%	Aa2.il
-0.34%	1.42%	1.08%	-0.39%	1.49%	1.10%	Aa3.il
-0.62%	2.06%	1.44%	-0.51%	1.81%	1.30%	A1.il
-0.14%	2.10%	1.96%	-0.31%	2.02%	1.71%	A2.il
-1.45%	3.30%	1.86%	-1.11%	3.91%	2.80%	A3.il
-1.41%	4.54%	3.13%	-1.71%	4.90%	3.19%	Baa1.il

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

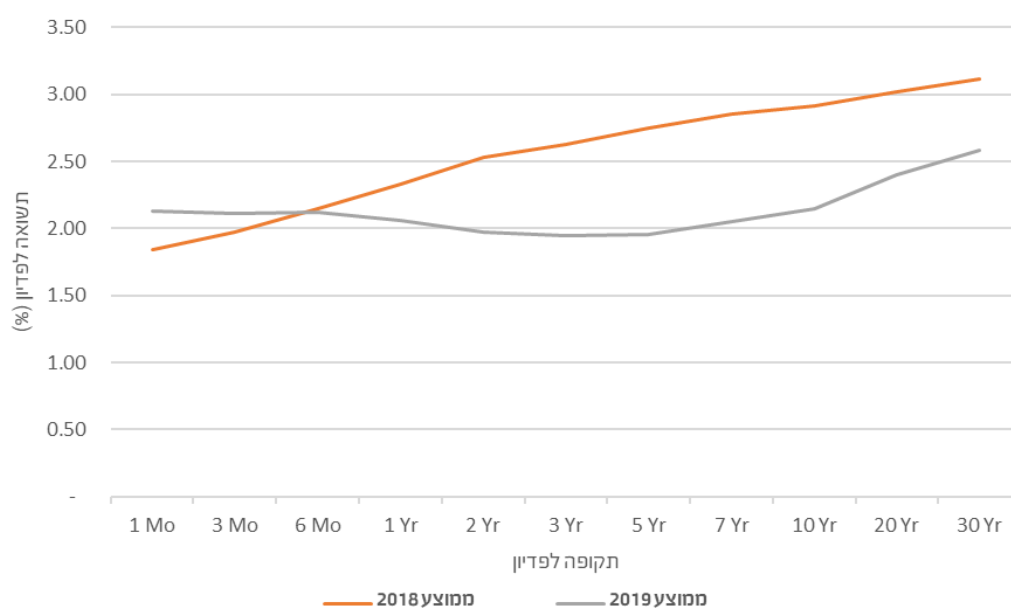
⁵ רמת ה- Baa2.il לא הוצגה עקב כוונת תצפיות.

תרשים 15: התשואה הנגזרת מאמידת עקום אפס, ממוצע חודשי (%)

מקורות: בנק ישראל ועיבודי מידרוג

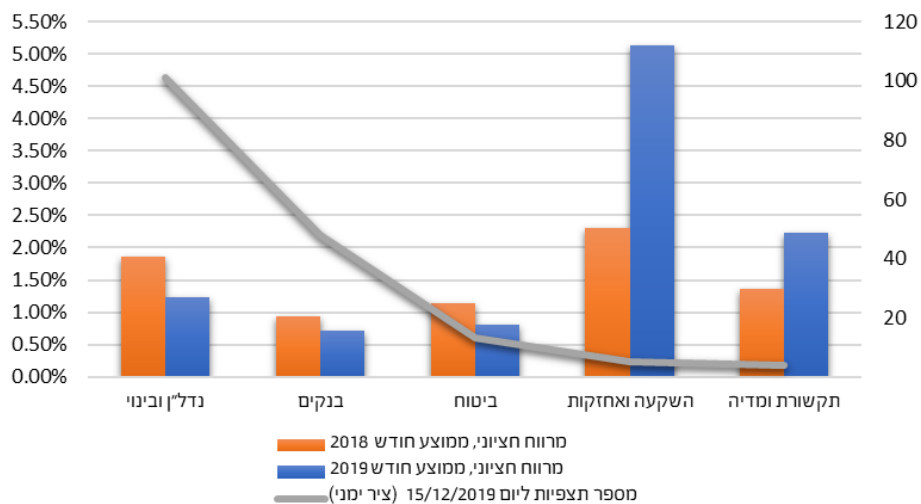
תרשים 16: עקום התשואות בארה"ב, ממוצע חודשי

מקורות: www.treasury.gov ועיבודי מידרוג

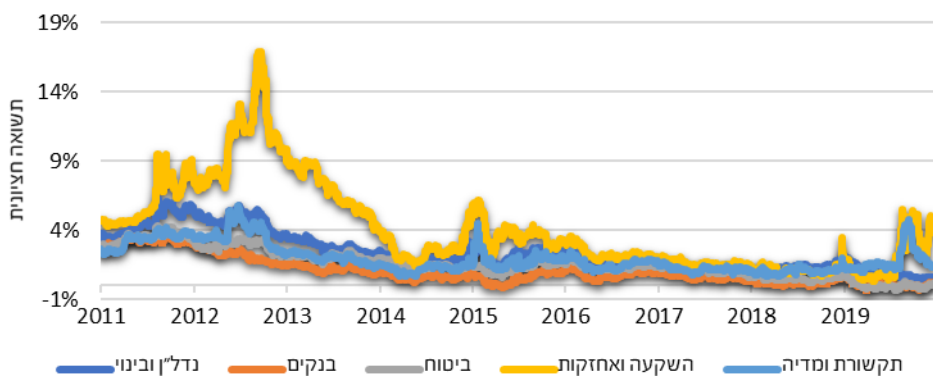
תשואה חצינית ומרווח חציני לפי ענפי פעילות⁶

תרשים 17: אג"ח קונצרני צמוד מדד, מרווח חציני (%) לפי ענפי פעילות

תרשים 18: אג"ח קונצרני צמוד מדד, תשואה חצינית לפי ענפי פעילות משנת 2011

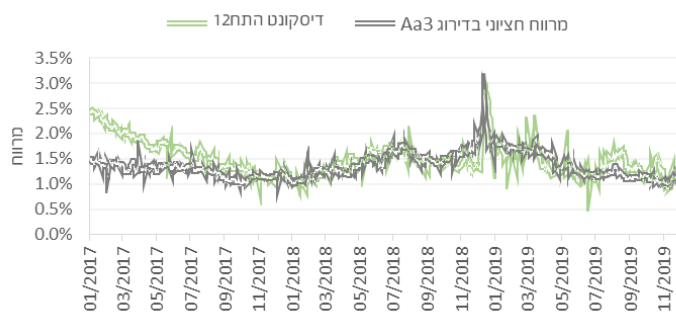
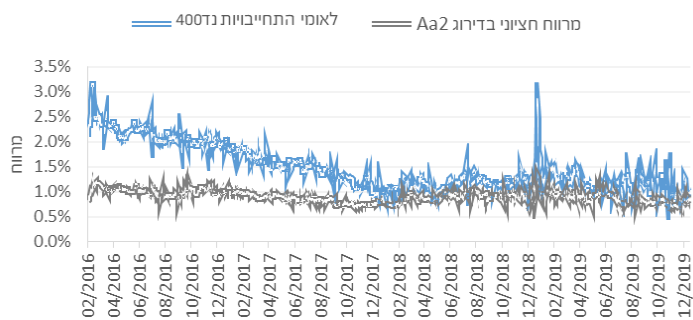
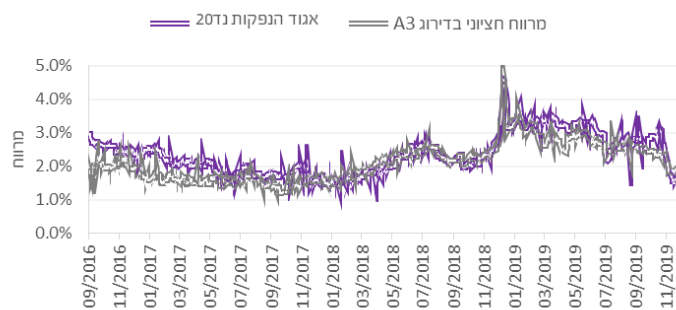
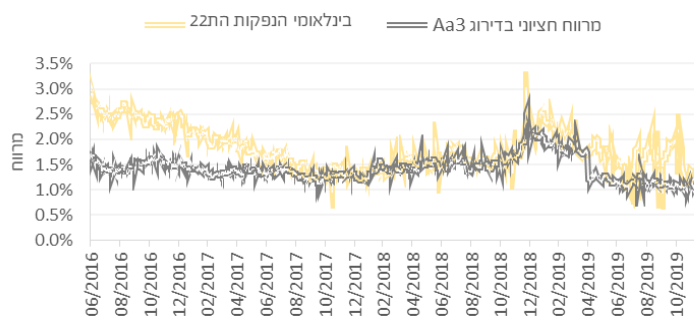
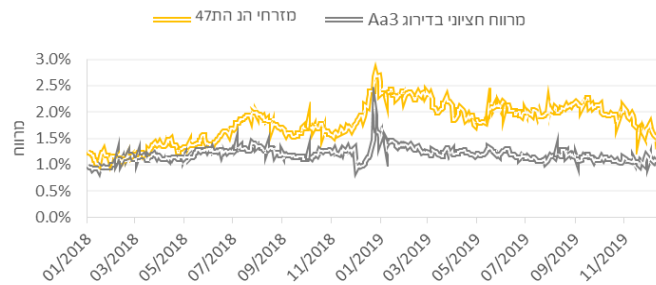
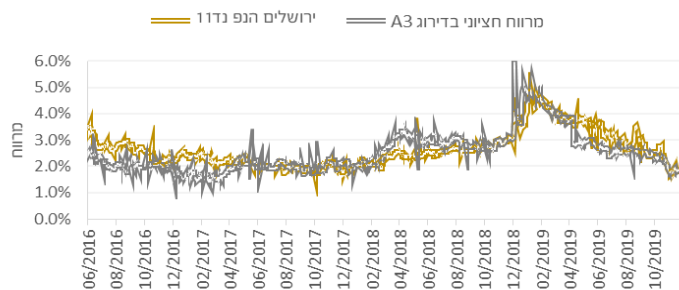
אג"ח קונצרני צמוד מדד תשואה חצינית

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

⁶ כולל רק אג"חים מדורגים מידרוג Baa2.il ומעלה

תרשים 19: מרווחי אג"ח Coco's מול מרווח חציוני של אותה רמת דרוג

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

התנודות הגבוהות ביותר בתשואות לפדיון בתיק המדורג (YOY)

תרשים 20: תנודות התשואה הגבוהות ביותר (מח"מ גדול מ-1), אג"ח קונצרניות צמודות (עד דירוג Baa2)

שם	קוד בורסה	ענף פעילות	דרוג מעלות/מדורג	מח"מ ליום 15/12/2019	הון רשום למסחר	סוג הצמדה	תשואה ברוטו ליום 15/12/2019	תשואה ברוטו ליום 13/12/2018	פער התשואה (YOY)
דלק קבוצה אג3	1105543	חיפוש נפט וגז	A2	1.01	365,303,824.	מדד	4.19%	1.39%	2.80%
שיכון ובינוי אג8	1135888	בנייה	A2	6.30	1,656,370,702.	מדד	1.44%	4.19%	2.75%
אפי נכסים אג8	1142231	נדלן מניב	A3	5.15	1,094,759,000.	מדד	1.23%	4.98%	3.75%
מישורים אג4	1132729	נדלן מניב	BBB+	1.47	146,142,519.	מדד	1.87%	5.46%	3.59%
לוזון קבוצה אג7	4730149	בנייה	Baa2	1.25	64,747,800.	מדד	7.53%	14.37%	6.84%

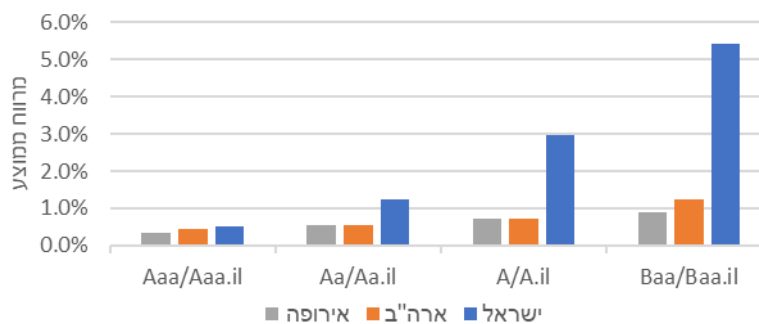
תרשים 21: תנודות התשואה הגבוהות ביותר (מח"מ גדול מ-1), אג"ח קונצרניות שקליות (עד דירוג Baa2)

שם	קוד בורסה	ענף פעילות	דרוג מעלות/מדורג	מח"מ ליום 15/12/2019	הון רשום למסחר	סוג הצמדה	תשואה ברוטו ליום 15/12/2019	תשואה ברוטו ליום 13/12/2018	פער התשואה (YOY)
דלשה קפיטל אג3	1141605	נדלן מניב	A3	1.16	245,243,000.	שקלי	7.89%	16.09%	8.20%
דלשה קפיטל אג1	1137306	נדלן מניב	A3	1.46	128,000,000.	שקלי	7.36%	16.61%	9.25%
יואייארסי אג1	1141837	נדלן מניב	BBB+	1.28	285,000,000.	שקלי	4.73%	12.57%	7.84%
סטרווד ווסט אג1	1143544	נדלן מניב	BBB+	2.48	910,000,000.	שקלי	56.60%	20.21%	36.39%
אנקור אג2	1141126	נדלן מניב	BBB	2.59	118,124,660.	שקלי	7.98%	20.12%	12.14%

מקור: מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

השוואה בינלאומית

תרשים 22: השוואת מרווחים ממוצעים לפי קבוצות דירוג בהתפלגות גיאוגרפית, דצמבר 2019

הערה: בארה"ב ובאירופה המדגם כולל אג"חים במח"מ בינוני-ארוך, בעוד שב ישראל המדגם כולל את כל המח"מים לאור מיעוט תצפיות.

מקורות: מודיס, מערכת מגמה ועיבודי מידרוג

תרשים 23: פרמיית CDS חצינית (בנקודות בסיס) 5 שנתית לפי רמות דירוג - (חתך גלובאלי) לסוף שנת 2019:

	Aaa	Aa1	Aa2	Aa3	A1	A2	A3	Baa1	Baa2	Baa3
פרמיית CDS	15	20	28	31	36	41	46	51	57	71
גודל המדגם	11	52			173			341		
פער מול סוף שנה קודמת בנקודות בסיס	-7	-11	-15	-15	-13	-11	-16	-21	-28	-44

מקור: מודיס ועיבודי מידרוג

© כל הזכויות שמורות לחב' מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג").

מסמך זה לרבות פסקה זו כולל זכויות יוצרים של מידרוג והינו מוגן על ידי זכויות יוצרים ודיני הקניין הרוחני. אין להעתיק מסמך זה או בכל דרך אחרת לסרוק, לשכתב, להפיץ, להעביר, לשכפל, להציג, לתרגם או לשמור אותו לשימוש נוסף למטרה כלשהי, באופן שלם או חלקי, בכל צורה, אופן או בכל אמצעי, ללא הסכמה של מידרוג מראש ובכתב.

אזהרה הנוגעת למגבלות הדירוג ולסיכויי הסתמכות על דירוג וכן אזהרות והסתייגויות בנוגע לפעילות של מידרוג בע"מ ולמידע המופיע באתר האינטרנט שלה

דירוגים ו/או פרסומים שהונפקו על ידי מידרוג הנם או שהם כוללים חוות דעת סובייקטיביות של מידרוג ביחס לסיכון האשראי היחסי העתידי של ישויות, התחייבויות אשראי, חובות ו/או מכשירים פיננסיים דמויי חוב, נכון למועד פרסומם וכל עוד מידרוג לא שינתה את הדירוג או הפסיקה אותו. פרסומי מידרוג יכולים לכלול גם הערכות המבוססות על מודלים כמותיים של סיכויי אשראי וכן חוות דעת נלוות. דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מהווים הצהרה בדבר נכונותן של עובדות במועד הפרסום או בכלל. מידרוג עושה שימוש בסולמות דירוג לשם מתן חוות דעתה בהתאם להגדרות המפורטות בסולם עצמו. הבחירה בסימול כמשקף את דעתה של מידרוג ביחס לסיכון אשראי משקפת אך ורק הערכה יחסית של סיכון זה. הדירוגים שמנפיקה מידרוג הינם לפי סולם מקומי וכאולה הם מהווים חוות דעת ביחס לסיכויי אשראי של מנפיקים וכן של התחייבות פיננסיות בישראל. דירוגים לפי סולם מקומי אינם מיועדים להשוואה בין מדינות אלא מתייחסים לסיכון אשראי יחסי במדינה מסוימת.

מידרוג מגדירה סיכון אשראי כסיכון לפיו ישות עלולה שלא לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות החוזיות במועד וכן ההפסד הכספי המשוער במקרה של כשל פירעון. דירוגי מידרוג אינם מתייחסים לכל סיכון אחר, כגון סיכון המתייחס לנזילות, לערך השוק, לשינויים בשערי ריבית, לתנודתיות מחירים או לכל גורם אחר המשפיע על שוק ההון.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אינם מהווים המלצה לרכישה, החזקה ו/או מכירה של אגרות חוב ו/או מכשירים פיננסיים אחרים ו/או כל השקעה אחרת ו/או להימנעות מכל אחת מפעולות אלו.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אף אינם מהווים ייעוץ השקעות או ייעוץ פיננסי, וכן אין בהם משום התייחסות להתאמה של השקעה מסוימת למשקיע מסוים. מידרוג מנפיקה דירוגים תחת ההנחה שכל העושה שימוש במידע המפורט בהם ובדירוגים, ינקוט זהירות ראויה ויבצע את ההערכות שלו (בעצמו ו/או באמצעות אנשי מקצוע המוסמכים לכך) בדבר הכדאיות של כל השקעה בכל נכס פיננסי שהוא שוקל לרכוש, להחזיק או למכור. כל משקיע צריך להסתייע בייעוץ מקצועי בקשר עם השקעותיו, עם הדין החל על ענייניו ו/או עם כל עניין מקצועי אחר.

מידרוג איננה מעניקה שום אחריות, מפורשת או משתמעת, ביחס לדיוק, להיותו מתאים למועד מסוים, לשלמותו, לסחירותו או להתאמה לכל מטרה שהיא של כל דירוג או חוות דעת אחרת או מידע שנמסר או נוצר על ידי מידרוג בכל דרך ואופן שהוא.

דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מיועדים לשימוש של משקיעים פרטיים והיה זה בלתי אחראי ובלתי הולם למשקיע פרטי לעשות שימוש בדירוגים של מידרוג או בפרסומיה בקבלתה של החלטת השקעה על ידו. בכל מקרה של ספק, מן הראוי שיתיעץ עם יועץ פיננסי או מקצועי אחר.

כל המידע הכלול בדירוגים של מידרוג ו/או בפרסומיה ואשר עליו היא הסתמכה (להלן: "המידע"), נמסר למידרוג על ידי מקורות מידע (לרבות הישות המדורגת) הנחשבים בעיניה לאמינים. מידרוג איננה אחראית לנכונותו של המידע והוא מובא כפי שהוא נמסר על ידי אותם מקורות מידע. מידרוג נוקטת באמצעים סבירים, למיטב הבנתה, כדי שהמידע יהיה באיכות ובהיקף מספקים וממקורות הנחשבים בעיניה לאמינים לרבות מידע שהתקבל מצדדים שלישיים בלתי תלויים, אם וככל שהדבר מתאים. יחד עם זאת, מידרוג איננה גוף המבצע ביקורת ולכן היא איננה יכולה לאמת או לתקף את המידע. האמור בפרסומיה של מידרוג, למעט כאלה שהוגדרו על ידה במפורש כמתודולוגיות, אינם מהווים חלק ממתודולוגיה על פיה עובדת מידרוג. מידרוג רשאית לסטות מן האמור בכל פרסום כזה, בכל עת.

בכפוף לאמור בכל דין, מידרוג, הדירקטורים שלה, נושאי המשרה שלה, עובדיה ו/או כל מי מטעמה שיהיה מעורב בדירוג, לא יהיו אחראים מכוח הדין כלפי כל אדם ו/או ישות, בגין כל נזק ו/או אובדן ו/או הפסד, כספי או אחר, ישיר, עקיף, מיוחד, תוצאתי או קשור, אשר נגרם באופן כלשהו או בקשר למידע או לדירוג או להליך הדירוג, לרבות בשל אי מתן דירוג, גם אם נמסרה להם או למי מטעמם הודעה מראש בדבר האפשרות להתרחשותו של נזק או אובדן או הפסד כאמור לעיל, לרבות, אך לא רק, בגין: (א) כל אובדן רווחים, בהווה או בעתיד, לרבות אובדן הזדמנויות השקעה אחרות; (ב) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק שנגרם כתוצאה מהחזקה ו/או רכישה ו/או מכירה של מכשיר פיננסי, בין אם הוא היה נשוא דירוג שהונפק על ידי מידרוג ובין אם לאו; (ג) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק, אשר נגרמו בקשר לנכס פיננסי מסוים, בין השאר אך לא רק, כתוצאה או בקשר עם רשלנות (להוציא מרמה, פעולה בזדון או כל פעולה אחרת שהדין אינו מתיר לפטור מאחריות בגינה), מצדם של דירקטורים, נושאי משרה, עובדים ו/או כל מי שפועל מטעמה של מידרוג, בין במעשה ובין במחדל.

מידרוג מקיימת מדיניות ונהלים ביחס לעצמאות הדירוג ותהליכי הדירוג.

דירוג שהונפק על ידי מידרוג עשוי להשתנות כתוצאה משינויים במידע שעליו התבסס הדירוג ו/או כתוצאה מקבלת מידע חדש ו/או מכל סיבה אחרת. עדכונים ו/או שינויים בדירוגים מופיעים באתר האינטרנט של מידרוג שכתובתו: <http://www.midroog.co.il>